

V predgovoru opozoruje nas pisatelj, kako se nekatere pripovedke na več mestih, celó jako oddaljenih med seboj, skoro enako pripovedujejo, in nam tolmači, kako govori in izgovarja narod v Varaždinu in njegovi okolici. Za predgovorom sledi 119 pripovedek in sicer 25 »od vil«, 11 »od Rojenic iliti Sujenic«, 11 »od vučjega pastira«, 72 različnih pripovedek in 32 narodnih pesenc. Pripovedke so zeló zanimive tudi za mitologa, ker se pripoveduje v njih o kralju vetrov, o kralju solnca, kralju meseca, o sveti Nedelji itd., da niti ne omenjam vil in pa drugih njim sličnih bitij, katera so se porodila v narodovi domišljiji. Pripovedke so zapisane prav tako, kakor govori narod v Varaždinu in njegovi okolici, a razumel jih bode Slovenec mnogo lože od Hrvata Štokavca. Razvedrile pa bodo te pripovedke vsakega čitatelja, ker se bode vsakdo preselil v ono srečno mladostno dobo, ko je poslušal slične, ali pa tudi povsem enake pripovedke pri pastirjih na paši, ali pa doma pri topli peči od svojega sivolasega dedka, ali pa od dobre babice. Oj, tedaj je bilo lepó! — Knjigo toplo priporočamo Slovencem; ima jo tudi »Katoliška Bukvarna« v zalogi. —č.

DRUGA SLOVSTVA.

»Archiv für slavische Philologie«
herausgegeben von V. Jagić.

Predno nadaljujem poročilo XII. zvezka, naznaniti mi je častitim čitavcem XIII. zvezka prvi sešitek l. 1890 ravno izišlega tega dela. Vsebina mu je ta-le: »Böhmische Studien von A. Brückner. — Zur Geschichte der nominalen Deklination im Slovenischen, von V. Oblak (Konec). — Zur Textkritik der altserbischen Urkunden, von Kałužniacki. — Die čakavština und deren einstige und jetzige Grenzen, von Milan Rešetar. — Die altrussischen und tschechischen Participia auf a von Fr. Pastrnek. — Eine Gegenbemerkung zur vorhergehenden Abhandlung von V. Jagić. In potem prav poučljiv in pa zanimiv: »Kritischer Anzeiger« in »Kleine Mittheilungen«, med katerimi je mikavno za nas Slovence: Ein Beitrag zum Volksglauben der Slovenen aus dem XIV. Jahrhundert von V. Oblak. O priliki kaj več.

Fr. S. Lekše.

Raznoterosti.

Naše slike.

Dasi prinaša ta številka le dve sliki, vendar pišem: naše slike, ker k dvema pride tretja in četrta . . . in konec leta bode imel čitatelj pred seboj več slik.

Prva nam kaže visoka zaročenca, katerih poroka se bode 13. jul. praznovala. Cela Avstrija se veseli s presvetlim cesarjem, očetom neveste **Marije Valerije** (roj. 22. apr. 1866) in z ženinom, nadvojvodom **Francem Salvatorjem** (roj. 21. avg. 1866).

Druga pa nam predočuje žalosten prizor iz tužne Afrike, kjer ravnajo kupci huje kot živinsko z nesrečnimi ulovljenimi zamorci. Ker se prav sedaj ves omikani svet zanima za Afriko, in sloveči H. M. Stanley objavlja dogodke na svojih potovanjih, podajemo i mi to priprosto sliko.

Tajč.

V Sostrem pri Ljubljani se sliši beseda »tajč«, ki pomenja to, kar zlodej. Tajč, gen. tajča; zatajčati: zazlodejati. Tajč te naj vzame: zlodej te naj vzame. Potemtakem ima tajč (Nemec) jako slab pomen.

Pa tudi marsikje so čislali Nemce le malo. Narodi, ki so živeli med Rusi in Nemci, imeli so žalostne spomine o groznih tajčih. Tako n. pr. kadar so v Litvi pokopavali mrtvaka, govorili

so mu ostali: »Idi, ubožec, iz težave tega sveta na boljši svet, kjer ti ne bodo gospodovali razbojniški Nemci, ampak ti njim.«

Poljaki imajo Nemce v želodcu in na prsih že več sto let. Kar počenjajo z njimi Prusi, znano je vsem, in tega tudi ne prikrivajo tajči. Hoté jim vzeti jezik in zemljo. Tudi delitev Poljskega je nasnoval Prus.

Knez Henrik pruski, brat Friderika II., se je bahal, da je on začetnik prve delitve poljskega kraljestva, grofu Ségur-ju, poslancu francoskemu, ki je mislil, da je cesarica Katarina nasnovala delitev Poljskega, pravil je namreč tako-le: »Ah! pour le partage de la Pologne l'impératrice n'en a pas l'honneur, car je puis dire qu'il est mon ouvrage.« (Ah! kar se tiče delitve Poljskega nema cesarica te časti, zakaj rečem lahko, da je to moje delo.) In razlagal je knez grofu, kako se je to zgodilo, kako mu njegov brat ni odobroval delitve sosednega kraljestva, kako je on, knez Henrik, za to misel najprej pridobil cesarico in potem brata svojega. Naposled je dodal: »Ainsi sans guerroyer, sans perdre de sang ni d'argent, grâce à moi, la Prusse s'agrandit et la Pologne fut partagée.« (Tako se je brez vojskovanja, brez prelivanja krvi in brez stroškov povečalo Prusko, za kar gre hvala meni, in Poljsko delilo.)

F. Marešič.

Cena: Za celo leto 2 gl.; za pol leta 1 gl. Uredništvo in upravnništvo je v Marijanišču.

Izdajatelj, lastnik in urednik **dr. France Lampe.** Tiskala »Katoliška Tiskarna« v Ljubljani.